

דְּלָא אַתְחַזִּי לְמַלְכָּא, וְהָא אַתְעֵבִיד מְלַכָּא לְמוֹאֵב. קְדַמָּא מַה פְּתִיב בֵּיהּ. (במדבר כא) וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרֵאשׁוֹן, מְלַכָּא בַר מְלַכָּא. חֲשִׁיבָא בַר חֲשִׁיבָא. אֲבָל דָּא מֶלֶךְ לְמוֹאֵב פְּתִיב. קָרָא אֶסְהִיד מֶלֶךְ לְמוֹאֵב. וְהָא אַתְעֲרַנָּא, דְּאַתְפּוֹן הוּא לְגַאוּתָא לְפָא רַב. כֹּל מְלָכִין דְּעֵלְמָא, שְׁלַחִין לְגַבְאֵי שְׁלוּחֵיהוֹן. (ס"א ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי. כמו נאונותא דההוא רשע, דאמר מלך מואב, ולא אמר מלך למואב, במלכא דמואב קדמא מַה כְּתִיב בֵּיהּ. (במדבר כא) וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרֵאשׁוֹן, מְלַכָּא בַר מְלַכָּא. חֲשִׁיבָא בַר חֲשִׁיבָא. אֲבָל דָּא מֶלֶךְ לְמוֹאֵב כְּתִיב. וְקָרָא אֶסְהִיד עֲלֵיהּ מֶלֶךְ לְמוֹאֵב בְּעַת הַהִיא נִבְרָא דְלָא אַתְחַזִּי לְמַלְכָּא וְהָא אַתְעֲרַנָּא, דְּמַתְפּוֹן לְגַאוּתָא דְלָפָא רַב. דְּכֹל מְלָכִין דְּעֵלְמָא, שְׁלַח לְגַבְאֵי שְׁלוּחֵיהּ.) (וחשיבנא לנבי.)

רַבִּי פְּנַחֵס הָוָה אָזִיל לְמַחְמֵי בְּרַתִּיהּ, אֲנַתּוּ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּהָוָה בְּמַרְעָא. וְהוּוּ אָזִיל עֲמִיָּה חֲבַרְיָא, וְהוּא הָוָה רַכִּיב בְּחַמְרִיהּ. עַד דְּהָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא, פְּגַע בְּתַרְיִן עַרְבָּאֵי, אָמַר לוֹן, בְּחַקְל דָּא אַתְעַר קָלָא מִיּוֹמִין דְּעֵלְמָא. אָמְרוּ לֵיהּ, מִיּוֹמִין דְּעֵלְמָא לִית אֲנָן יַדְעִין. מִיּוֹמִין דִּילָן, אֲנָן יַדְעִין. דְּהָא יוֹמָא חַד, הוּוּ אֵינּוֹן לְסַטִּין מְקַפְחֵי אַרְחִין דְּגוּבְרִין בְּהָוָה חַקְלָא, וּפְגַעוּ בְּאֵינּוֹן יוֹדָאֵי, וְאָתּוּ לְקַפְחָא לוֹן. וְאַשְׁתַּמַּע מְרַחֵיק בְּהָאֵי חַקְל, קַל דְּחַמְרָא דָּא, דְּנַהֲקָ תְרֵי זְמַנִּי, וְאַתָּא שְׁלֵהוּבָא דְאַשָּׂא בְּהָוָה קָלָא (נ"א כההוא חקלא) וְאוֹקִיד לוֹן. וְאַשְׁתַּזִּיבוּ אֵינּוֹן יוֹדָאֵי. אָמַר לֵיהּ. עַרְבָּאֵי, עַרְבָּאֵי, בְּמַלְהָ דָּא דְקָא אַמְרַתּוֹן לִי, תְשַׁתְּזוּבוֹן יוֹמָא דָּא מְלַסְטִין אַחְרַנִּין, דְּקָא מַחְפֵּן לְכוּ בְּאַרְחָא.

בְּכַה רַבִּי פְּנַחֵס, אָמַר, מְאָרִיָּה דְּעֵלְמָא רַחֲשָׂא דְנִיסָא דָּא עַבְדַּת בְּגִינִי, וְאַשְׁתַּזִּיבוֹן אֵינּוֹן יוֹדָאֵי, וְלֹא יַדְעָנָא. פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קלו) לְעוֹשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת לְבַדּוֹ פִּי לְעוֹלָם חֲסֵדּוֹ. כְּמָה וּנְצַלוּ אוֹתָם יְהוּדִים וְלֹא יַדְעָתִי. פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קלו) לְעוֹשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת לְבַדּוֹ פִּי לְעוֹלָם

מֶלֶךְ מוֹאָב וְלֹא אָמַר לְמוֹאֵב, מְכַלְל אָדָם שְׁלֹא רְאוּי לְמֶלֶךְ, וְהָרִי נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ לְמוֹאֵב. רֵאשׁוֹן מַה כְּתוּב בּוֹ? (במדבר כא) וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרֵאשׁוֹן. מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ. חֲשׁוּב בֶּן חֲשׁוּב. אֲבָל זֶה כְּתוּב מֶלֶךְ לְמוֹאֵב, הַפְּסוּק מַעֲיֵד מֶלֶךְ לְמוֹאֵב. וְהָרִי הַתְּעוֹרְרָנוּ שֶׁהַתְּפוֹן הוּא לְגַאוּת לֵב גְּדוּלָּה: כֹּל מְלָכֵי הָעוֹלָם שׁוֹלְחִים אֵלַי שְׁלִיחֵיהֶם. (ויאמר בלעם אל האלהים בלק בן צפור מלך מואב שלח אלי. ראו נאונותו של אותו רשע, שאמר מלך מואב ולא אמר מלך למואב. במלך מואב הראשון מה כתוב בו? (במדבר כא) וְהוּא נִלְחַם בְּמֶלֶךְ מוֹאָב הָרֵאשׁוֹן. מֶלֶךְ בֶּן מֶלֶךְ. חֲשׁוּב בֶּן חֲשׁוּב. אֲבָל זֶה מֶלֶךְ לְמוֹאֵב כְּתוּב. וְהַפְּסוּק מַעֲיֵד עֲלָיו, מֶלֶךְ לְמוֹאֵב בְּעַת הַהִיא גָּבַר שְׁלֹא רְאוּי לְמֶלֶךְ וְהָנִיחָ נַעֲשֶׂה מֶלֶךְ. וְהָרִי הַתְּעוֹרְרָנוּ שֶׁמַּתְפּוֹן לְגַאוּת לֵב גְּדוּלָּה, שְׁכַל מְלָכֵי הָעוֹלָם שׁוֹלְחִים אֵלַי שְׁלִיחִים.) (וחשוב אני אליהם.)

רַבִּי פְּנַחֵס הָיָה הוֹלֵךְ לְרֵאוּת אֶת בֵּיתוֹ, אֲשֶׁתּוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן, שֶׁהִיָּתָה חוֹלָה, וְהָיוּ הוֹלְכִים אִתּוֹ הַחֲבָרִים, וְהוּא רִכַּב עַל חֲמוֹרוֹ. עַד שֶׁהָיָה הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, פְּגַע בְּשִׁנֵּי עַרְבִים. אָמַר לָהֶם, בְּשִׂדָּה זֶה הַתְּעוֹרֵר קוֹל מִיָּמֵי הָעוֹלָם. אָמְרוּ לוֹ, מִיָּמֵי הָעוֹלָם אֵין אֲנּוּ יוֹדְעִים, מִיָּמֵינוּ אֲנּוּ יוֹדְעִים. שֶׁהָרִי יוֹם אֶחָד הָיוּ אוֹתָם לְסַטִּים מְקַפְחִים דְּרַכִּים שֶׁל אֲנָשִׁים בְּאוֹתוֹ שְׂדָה, וּפְגַעוּ בְּאוֹתָם יְהוּדִים וְרָצוּ לְקַפְחָם, וְנִשְׁמַע מְרַחֵיק בְּשִׂדָּה הַזֶּה קוֹל הַחֲמוֹר הַזֶּה שֶׁנֶּעַר פְּעַמִּים, וּבָאָה שְׁלֵהֶבֶת אֵשׁ בְּאוֹתוֹ קוֹל (באותו שדה) וְשָׂרַף אוֹתָם, וְנִצְלוּ אוֹתָם יְהוּדִים. אָמַר לָהֶם, עַרְבִים, בְּדַבְּרֵי זֶה שֶׁאַמְרַתֶּם לִי, תִּנְצְלוּ יוֹם זֶה מְלַסְטִים אַחֲרַיִם שֶׁמַּחְכִּים לָכֶם בְּדֶרֶךְ.

בְּכַה רַבִּי פְּנַחֵס וְאָמַר, רַבּוֹן הָעוֹלָם הַתְּרַחֲשׁוּת גַּם זֶה עֲשִׂית בְּנִלְיָ, וְנִצְלוּ אוֹתָם יְהוּדִים וְלֹא יַדְעָתִי. פֶּתַח וְאָמַר, (תהלים קלו) לְעוֹשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת לְבַדּוֹ פִּי לְעוֹלָם

חסדו. כִּמְה טוֹבוֹת עֲשֵׂה הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עִם בְּנֵי הָאָדָם, וְכִמְה
נִסִּים מִרְחִישׁ לָהֶם בְּכָל יוֹם, וְלֹא
יִדְע, רַק הוּא בְּלִבְדּוֹ. אָדָם קָם
בַּבֶּקֶר וְנָחַשׁ בָּא לְהַרְגוֹ, וְהָאָדָם
שָׁם רָגְלוֹ עַל רֵאשׁוֹ וְהוֹרְגוֹ, וְלֹא
יָדַע בְּזֶה הָאִישׁ, פָּרַט לַקְדוֹשׁ -
בְּרוּךְ הוּא בְּלִבְדּוֹ - הוּי לַעֲשֵׂה
נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ. אָדָם הוֹלֵךְ
בַּדֶּרֶךְ וְלִסְטִים מַחֲפִים לְהַרְגוֹ, בָּא
אֲחֵר וְנִתֵּן כִּפָּר תַּחֲתָיו וְהוּא נִצֵּל,
לֹא יָדַע הַטּוֹב שֶׁעָשָׂה לוֹ הַקְדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא וְהִנֵּס שֶׁהִרְחִישׁ לוֹ, רַק
הוּא בְּלִבְדּוֹ - הוּי לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת
גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ. לְבַדּוֹ עָשָׂה וַיִּדְע,
וְאַחֵר לֹא יִדְע.

אָמַר לְחֻבְרִים, חֻבְרִים, מֶה
שִׁשְׁאַלְתִּי לְעַרְבִים הָאֵלֶּה
שֶׁנִּמְצְאִים תָּמִיד בַּשְּׂדוֹת אִם קוֹל
הַחֻבְרִים שֶׁהֵם מִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה
שְׁמַעוּ, שֶׁהָרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְרַבִּי
אֶלְעָזָר בְּנוֹ וְשָׂאֵר הַחֻבְרִים הִלְכוּ
לְפָנָיו וְלֹא יָדְעוּ מֵאֲתָנּוּ, וְשִׁשְׁאַלְתִּי
לְעַרְבִים הִלְלוּ עֲלֵיהֶם, שִׁדְעַתִּי
שֶׁקוּלוֹ שֶׁל רַבִּי שְׁמַעוֹן יִרְגִּיז
שְׂדוֹת וְהָרִים, וְהֵם גָּלוּ לִי מֶה
שֶׁלֹּא יָדְעַתִּי.

עַד שֶׁהָיוּ הוֹלְכִים, אוֹתֶם עַרְבִים
חִזְרוּ אֵלָיו. אָמְרוּ לוֹ, זָקֵן זָקֵן,
אֲתָה שִׁשְׁאַלְתָּנוּ מִימֵי הָעוֹלָם, וְלֹא
שִׁשְׁאַלְתָּ עַל יוֹם זֶה, שֶׁרְאִינוּ תְּמִיּהָה
עַל תְּמִיּהָה. רְאִינוּ חֲמֹשֶׁה בְּנֵי
אָדָם יוֹשְׁבִים, וְזָקֵן אֶחָד יַחַד
אִתָּם, וְרְאִינוּ עוֹפוֹת מִתְּפִנְסִים
וּפּוֹרְשִׁים כְּנָפִים עַל רֵאשֵׁיהֶם,
אֵלּוּ הוֹלְכִים וְאֵלּוּ שֹׁבִים, וְהִצֵּל
לֹא עָבַר מֵעַל רֵאשֵׁיהֶם, וְאוֹתוֹ
זָקֵן הָרִים קוּלוֹ עֲלֵיהֶם, וְהֵם
שׁוֹמְעִים.

אָמַר, עַל זֶה שִׁשְׁאַלְתִּי. עַרְבִים
עַרְבִים, תִּלְכוּ, וְדַרְךְ זוֹ תִּהְיֶה
תְּקִינָה לְפָנֶיכֶם בְּכָל מַה שֶׁתִּרְצוּ.
שְׁנֵי דְבָרִים אֲמַרְתֶּם לִי שֶׁשִּׁמַּחְתִּי
בָּהֶם. הִלְכוּ. אָמְרוּ לוֹ הַחֻבְרִים,

טִיבוֹ עֶבֶד קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עִם בְּנֵי נְשָׂא,
וְכִמְה נִסִּין אֲרַחֲשׁ לוֹן בְּכָל יוֹמָא, וְלֹא יָדַע
אֶלָּא אִיהוּ בְּלַחֲדוּי. בְּרַ נְשָׁ קָם בְּצַפְרָא, וְחוּיָא
אֲתִי לְקַטְלָא לִיה, וּבְרַ נְשָׁ שְׁוִי רַגְלִיהָ עַל
רִישֵׁיהָ, וְקַטִּיל לִיה, וְלֹא יָדַע בִּיה בְּרַ קִדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי, הוּי, לַעֲוֹשָׂה נִפְלְאוֹת
גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ. בְּרַ נְשָׁ אָזִיל בְּאַרְחָא, וְלִסְטִין
מִחֲפָאן לִיה לְמַקְטְלִיהָ, אֲתָא אַחְרָא וְאַתִּיּהָב
כּוּפְרָא תַּחֲתִיהָ, וְהוּא אֶשְׁתַּזִּיב. לֹא יָדַע טִיבוֹ
דְּעַבְד לִיה קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְנִסָּא דְאַרְחִישׁ
לִיה, בְּרַ אִיהוּ בְּלַחֲדוּי, הוּי, לַעֲוֹשָׂה נִפְלְאוֹת
גְּדוֹלוֹת לְבַדּוֹ. לְבַדּוֹ עֶבֶד וַיִּדְע וְאַחְרָא לֹא
יָדַע.

אָמַר לְחֻבְרִיָא, חֻבְרִיָא (דף ר"א ע"א) מֶה
דְּשִׁאֲלִנָּא לְהָנִי עַרְבָאִי, דְּמִשְׁתַּפְּחִי
תְּדִיר בְּחַקְלִי, אִי קָלָא דְחֻבְרִיָא, דְּאִינוּן
מִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיָתָא שְׁמַעוּ. דְּהָא רַבִּי שְׁמַעוֹן
וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, וְשָׂאֵר חֻבְרִיָא, אֶזְלִין
לְקַמְן, וְלֹא יָדְעִין מִנָּן, וְשִׁשְׁאַלְתִּי לְהָנִי עַרְבָאִי
עֲלִיָּהּ. דְּיָדְעֵנָּא דְקַלִּיהָ דְרַבִּי שְׁמַעוֹן יִרְגִּיז
חַקְלִין וְטוּרִין, וְאִינוּן גָּלוּ לִי מֶה דְלֹא יָדְעֵנָּא.
עַד דְּהוּוּ אֶזְלִין, אִינוּן עַרְבָאִי אֶהְדְּרוּ לְגַבִּיהָ.
אָמְרוּ לִיה, סָבָא סָבָא אֲנָתְ שִׁשְׁאַלְתָּא לָן מִן
יוֹמִין דְּעַלְמָא, וְלֹא שִׁשְׁאַלְתָּא עַל יוֹמָא דָּא,
דְּחֻמִּינָא תּוּרָה עַל תּוּרָה, חֻמִּינָא חֻמִּשָׁא בְּנֵי
נְשָׂא יַתְבִּין, וְחַד סָבָא בְּהַדִּיָּהּ, וְחֻמִּינָא עוֹפִי
מִתְּפִנְפִי וְקָא פְרִשִׁין גְּדַפִּין עַל רִישֵׁיהוּ, אֶלִּין
אֶזְלִין, וְאֶלִּין תְּבִין, וְטוּלָא לֹא אֲתַעְבֵּר מֵעַל
רִישֵׁיהוּ. וְהָהוּא סָבָא אָרִים קַלִּיהָ עֲלִיָּהּ,
וְאִינוּן שְׁמַעִין.

אָמַר עַל דָּא שִׁשְׁאַלְתָּא. עַרְבָאִי עַרְבָאִי תְּהַכּוּן,
וְאַרְחָא דָּא תִּהְיֶה מִתְּקַנָּא קַמִּיָּכוּ, בְּכָל
מַה דְּתַבְעוּן. תְּרִין מַלִּין אֲמַרְתוּן לִי, דְּחֻדִּינָא

בהו. אזלו. אמרו לו חברי, ההוא אתר דרבי שמעון שארי ביה, היך אנן ידעין. אמר לון שבוקו למארי פסיען דבעירי, דהוא ידריף פסיעוי לתמן. לא הוי טעין חמריה, וחמריה סאטי מארחא תרין מלין, ואזל לתמן.

שארי נהיק תלת זמנין, נחת רבי פנחס, אמר לחברי, נתתקן לקבלא סבר אפי יומין, דהשתא יפקון לגבן אנפי רב רבי ואנפי זוטרי. שמע רבי שמעון נהיקו דחמרא, אמר לחברי, ניקום דהא קלא (דחונה) דחמרא דסבא חסידא אתער לגבן. קם רבי שמעון וקמו חברי.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים צח) מזמור שירו ליי שיר חדש פי נפלאות עשה וגו'.

מזמור זקיף טעמא לעילא. (שיר יתמא קרינו לבי) אמאי. אלא רשים טעמא רבא, דהא אתי ההוא מזמור, מתעטרא בעטרא עלאה לעילא על רישיה ואתי זקיף. מאן הוה אמר שירה דא.

אינון פרות, באינון גועין דהו געאן. (תהלים צח) שירו ליי שיר חדש. למאן הו אמרין שירו. לכמה רתיכין, לכמה ממנן, לכמה דרגין, דהו אתאן תמן ונפקו לקבלא ליה לארונא (סתם), ולהון הו אמרי.

שירו ליי שיר חדש, דכר. מאי טעמא הכא שיר, ומשה אמר שירה, נוקבא. אלא התם במשה ארונא חדא (בי"א לחודא), זאת, נפקת מן גלותא, היא ואוכלוסיה, ולא יתיר. ובגין כך (שמות טו) את השירה הזאת, נוקבא. אבל הכא ארונא, ומה דהו גניז בגויה נפיק. ובגין ההוא דהו גניז בגויה, אתמר שיר חדש, דכר.

בי נפלאות עשה, מה דעבד בפלשתים, ומה דעבד בטענותהון. הושיעה לו ימינו, למאן. לעצמו. מאן עצמו.

אותו מקום שרבי שמעון שרוי בו, איך אנו יודעים? אמר להם, תשאירו לבעל פסיעות הבהמות שהוא ידריף פסיעותיו לשם. לא היה טוען חמורו, וחמורו סטה מהדרך שני מלין, והלך לשם. התחיל לנהר שלש פעמים, ירד רבי פנחס ואמר לחברים, נקום לקבל סבר פני הימים, שעכשו יצאו אלינו פנים גדולות ופנים קטנות. שמע רבי שמעון נחת חמורו, אמר לחברים, נקום שירי קול (שמחת) החמור של הזקן החסיד התעורר אלינו. קם רבי שמעון וקמו החברים.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים צח) מזמור שירו לה' שיר חדש פי נפלאות עשה וגו'. מזמור, זקוף טעם למעלה, (שיר יתום קראנו ליה) למה? אלא רשום טעם גדול, שירי בא אותו מזמור מתעטר בעטרת עליונה למעלה על ראשו ובא זקוף. מי אמר שירה זו? אותן פרות באותן געיות שהיו גועות. שירו לה' שיר חדש, למי היו אומרות שירו? לכמה מרובות, לכמה ממנים, לכמה דרגות, שהיו באים שם ויצאו לקבל את הארון (סתם), ולהם היו אומרות.

שירו לה' שיר חדש - זכר. מה הטעם כאן שיר, ומשה אמר שירה, נקבה? אלא שם במשה ארון אהד (לחוד). זאת, יצאה מהגלות היא ואוכלוסיה, ולא יותר, ומשום זה את השירה הזאת, נקבה. אבל כאן ארון ומה שהיה בתוכו יצא, ומשום אותו שהיה גנוז בתוכו נאמר שיר חדש, זכר.

בי נפלאות עשה - מה שעשה לפלשתים ומה שעשה לעבודה

ההוא מְזִמּוֹר עֲצָמוֹ, וְרוּחָא עֲלָאָה קְדִישָׁא גְנִיז
בֵּיהּ. יְמִינוּ, הֵהוּא דִּירִית סָבָא. וְדָא יְמִינוּ,
אֲתִקִּיף בְּהֵהוּא מְזִמּוֹר, וְלֹא שְׂבִיק לֵיהּ בִּידָא
דְּאַחְרָא.

הָבָא אֵית לְגַלְאָה מְלָה חָדָא, כֹּל זְמַנָּא דֵּהֵהוּא
יְמִינָא, הָוָה לְאַרְחָשָׁא נִיסָא, הָוָה אֲתִקִּיף
בְּהֵאֵי מְזִמּוֹר, וְשׁוּי לֵיהּ לְקַמִּיָּה, לְאַתְקַפָּא בֵּיהּ,
כְּאַבָּא דְאַתְקִיף יְמִינֵיהּ בְּחֵדוּי דְבִרְיָה לְקַמִּיָּה,
וְאָמַר מָאן הוּא דִּיקְרַב לְגַבִּי בְרִי. כִּיּוֹן דְּסָרַח
לְגַבִּי אָבוּי, שׁוּי אָבוּי יְדוּי עַל כְּתַפּוּי לְאַחֲוָרָא,
וְשׁוּדֵיָּיהּ בִּידָא דְשִׁנְאוּי.

בְּכִיבוֹר, בְּקַדְמִיתָא כְּתִיב, (שְׁמוֹת ט"ו) יְמִינֶךָ יִי
נֶאֱדָרִי בַכַּח. בַּכַּח מָאן. הֵהוּא
דְּאַשְׁתְּמוּדְעָא. בְּעַרְבֵי קוֹרִין לְחֵדוּי דְבַר נָשׁ
כַּח. הֵהוּא יְמִינָא נֶאֱדָרִי וְאַתְקִיף בַּכַּח. מָאן
הוּא דִּיקְרַב לְגַבִּי בְרִי. לְבָתַר מַה כְּתִיב, (אֵיכָה ב)
הַשִּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב, שׁוּי יְמִינֵיהּ עַל
כְּתַפֵּיהּ, וְדַחֵי לֵיהּ בִּידָא דְשִׁנְאוּי. בְּקַדְמִיתָא
יְמִינֵיהּ לְקַמִּיָּה בְּחֵדוּי, לְאַתְקַפָּא בֵּיהּ. וְלְבָתַר
לְאַחֲוָרָא עַל כְּתַפּוּי, לְדַחֵיָּא לֵיהּ. וְהָכָא
הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוּ וְזִרְעֵ קְדָשׁוֹ, תְּרִין דְּרוּעִין
לְאַתְקַפָּא בֵּיהּ.

אִי אֵינּוֹן פְּרוּת דְּלֹא אֲתַרְגִּילוּ בְּנַסִּין, אֲלֹא הֵהִיא
שְׁעִתָּא בְּגוּעָא דְלֵהוֹן אָמְרוּ שִׁירְתָּא דָּא.
נְהִיקוּ דְחִמְרָא דְסָבָא חֲסִידָא דְרַגִּיל בְּנַסִּין, עַל
אַחַת כְּמָה וְכְמָה דְאָמַר שִׁירָה. חֲבַרְיָא, אִי
תִּמְרוּן דְחִמְרָא לֹא הָוָה אֲרַחֵיהּ בְּכַף מִיּוּמָא
דְּאַבְרִי עֲלִמָּא, פּוֹקוּ וְחִמוּ אֲתוֹן דְּבַלְעִם חֲיִיבָא,
דְּנִצְחַת לְרַבּוּנָה בְּכֻלָּא. חֲמַרְיָה דְרַבִּי (ד' ר"א ע"ב)
פְּנַחֲס בֶּן יֶאִיר עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה. וְתוּ אֲתוֹן
דְּבַלְעִם כַּד מְלִילַת, מְלֶאכָא עֲלָאָה הָוָה עֲלָהּ
מְלַעֲלֵיא.

חֲשִׁתָּא אֵית לְגַלְאָה, חֲבַרְיָא שְׁמַעוּ. פִּי הָאֲתוֹן

וְרָה שְׁלָהֶם. הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוּ,
לְמִי? לְעֲצָמוֹ. מִי זֶה עֲצָמוֹ? אוֹתוֹ
מְזִמּוֹר עֲצָמוֹ, וְרוּחַ עֲלִיוְנָה
קְדוּשָׁה גְנוּזָה בוֹ. יְמִינוּ - אוֹתוֹ
שְׂרַשׁ הַזָּקֵן, וְזוֹ יְמִינוּ, שְׁהַחְזִיק
בְּאוֹתוֹ מְזִמּוֹר וְלֹא הִשְׁאִירוּ בְּיַד
אַחַר.

כָּאן יֵשׁ לְגַלוּת דְּבַר אֶחָד: כֹּל
פַּעַם שְׁאוֹתוֹ יְמִין הִיָּה לְהַרְחִישׁ
נֶס, הִיָּה מַחְזִיק בְּמְזִמּוֹר זֶה וְשֵׁם
אוֹתוֹ לְפָנָיו לְהַחְזִיק בוֹ, כְּאַבָּא
שְׁמַחְזִק יְמִינוּ בְּחֻזָּה בְּנוֹ לְפָנָיו
וְאָמַר: מִי הוּא שְׂיִקְרַב לְבָנִי?
כִּיּוֹן שְׁסָרַח לְגַבִּי אָבִיו, שֵׁם אָבִיו
יְדִי עַל כְּתַפּוּי לְאַחֲוֹר, וְזִרְקוּ בִּידֵי
שׁוּנְאָיו.

בְּכִיבוֹר בְּהַתְחַלָּה כְּתוּב, (שְׁמוֹת טו)
יְמִינֶךָ ה' נֶאֱדָרִי בַכַּח. בַּכַּח מִי?
אוֹתוֹ הַנּוֹדֵעַ. בְּעַרְבֵית קוֹרְיָאִים
לְחֻזָּה כַּח. אוֹתוֹ יְמִין נֶאֱדָרִי
וְנִתְחַזַּק בַּכַּח. מִי הוּא שְׂיִקְרַב
לְבָנִי. אַחַר כֵּךְ מַה כְּתוּב? (אֵיכָה ב)
הַשִּׁיב אַחֲוֹר יְמִינוּ מִפְּנֵי אוֹיֵב. שֵׁם
יְמִינוּ עַל כְּתַפּוּי וְדַחֵה אוֹתוֹ לִידֵי
שׁוּנְאָיו. בְּהַתְחַלָּה יְמִינוּ לְפָנָיו
בְּחֻזָּה לְהַתְחַזֵּק בוֹ, וְאַחַר כֵּךְ
לְאַחֲוָרָיו עַל כְּתַפּוּי לְדַחֵת אוֹתוֹ.
וְכָאן - הוֹשִׁיעָה לוֹ יְמִינוּ וְזִרְעֵ
קְדָשׁוֹ, שְׁתִּי זִרְעוֹת לְהַתְחַזֵּק בוֹ.
שְׂאֵם אוֹתָן פְּרוּת שְׁלֹא הִתְרַגְּלוּ
בְּנַסִּים, אֲלֹא אוֹתָהּ שְׁעָה בְּגַעֲיָה
שְׁלֵהֶן אָמְרוּ שִׁירָה זוֹ, נִעִירַת
חֲמוֹר הַזָּקֵן הַחֲסִיד שְׂרַגִּיל בְּנַסִּים
עַל אַחַת כְּמָה וְכְמָה שְׁאָמַר שִׁירָה.
חֲבַרְיָם, אִם תֵּאמְרוּ שְׂאִין דְּרַכּוּ
שֶׁל הַחֲמוֹר בְּכַף מִיּוֹם שְׁנִבְרָא
הָעוֹלָם, צָאוּ וְרֵאוּ אֲתוֹן בְּלַעַם
הַרְשָׁע שְׁנִצְחָה אֶת בְּעֻלְיָהּ כִּפְלִי.
חֲמוֹרוֹ שֶׁל רַבִּי פְּנַחֲס בֶּן יֶאִיר עַל
אַחַת כְּמָה וְכְמָה. וְעוֹד, אֲתוֹן
בְּלַעַם כְּשִׁדְבַרְהָ, מְלֶאכָה עֲלִיוֹן
הִיָּה עֲלֵיהּ מְלַמְעָלָה.

כְּעַת יֵשׁ לְגַלוּת. חֲבַרְיָם שְׁמַעוּ.
פִּי הָאֲתוֹן שְׁנִבְרָא בְּעַרְבֵית שַׁבַּת בֵּין